

DULAŞ/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No: 25801/94)

Strazburg

30 Ocak 2001

Mahkeme, 30 Ocak günü Dulaş-Türkiye davasına ilişkin kararını açıkladı. Zübeyde D. (70), Hazro'nun (Diyarbakır) Çitlibahçe köyündeki evinin jandarmalar tarafından 8 Kasım 1993 tarihinde yakıldığını ileri sürmüştü. Köydeki evlerin içindeki eşyalar ve erzakla birlikte yakılmasının ardından, başvuru ve diğer köylüler köyü boşaltmaya zorlanmıştı. Hükümet ise, söz konusu köy baskınının, PKK militanları tarafından köyün öğretmen ve imamının öldürülmesi iddiasıyla ilişkili olarak yapıldığını, başvurunun hiçbir kanıtı dayanmadığını beyan etti.

Mahkeme, Komisyonun tanıkları dinleyerek elde ettiği kanıtlara dayanarak, başvuru evinin ve eşyalarının tahrip edilmesinden ve köyü terk etmeye zorlanmasından güvenlik güçlerinin sorumlu olduğuna; dolayısıyla bu davada Sözleşmenin işkence ve kötü muamele yasağı (3. Madde), aile yaşamının ve konutun dokunulmazlığı (8. Madde), ve mülkiyetten yararlanma hakkı (1. Protokol, Madde 1) ile ilgili maddelerinin ihlal edildiğine; hükümetin 22.600 İngiliz Sterlini tazminat ve masraflar için de 14.900 İngiliz Sterlini ödemesine karar verdi. Dulaş, Komisyona 2 Mayıs 1994 tarihinde başvurmuş ve Komisyon da başvuruyu kabul edilebilir ilan etmişti. Komisyon, 6 Eylül 1999 tarihinde kabul ettiği raporunda Sözleşmenin pek çok maddesinin ihlal edildiği görüşünü benimseyerek, 30 Ekim 1999 tarihinde davayı Mahkemeye sevk etmişti.

Mahkeme, Komisyonun bir oturumunda saptanan olguları ele alarak, başvuru Komisyona başvurmadan önce yerel yetkililere hiç başvurmamış olduğunu kaydetti. Gerçekte, Dulaş'ın ifadesinin bir savcı tarafından alınması (10 Ekim 1995), ancak Komisyonun Türkiye hükümetine davayı iletmesinin ardından gerçekleşmişti. Yine de, savcılık soruşturma açmak bakımından hiçbir adım atmamış, davayla ilgili yetkisizlik kararı vermiş ve dosyayı idari bir kurula sevk etmişti. Mahkeme, daha önceki davalarda (bkz. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1998) vermiş olduğu kararlara işaret ederek, başvurucuya Türkiye'deki etkin bir hak arama yolu sağlanmadığı, böylece Sözleşmenin 13. Maddesinin de ihlal edilmiş olduğu kararına vardı. Ayrıca, Dulaş'ın Komisyona başvurmasıyla ilgili olarak sorgulanması nedeniyle, bireysel başvuruların engellenmemesine ilişkin 25. Maddenin de (11 No.lu Protokole göre yeniden düzenlenen Sözleşmede 34. Madde) ihlal edildiğine karar verdi.